

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **M. D.**, zast. JUDr. Eduardem Pavlíkem, advokátem, se sídlem Brno, Muchova 7, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, odbor dopravy, se sídlem Brno, Žerotínovo nám. 3/5, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 25. 4. 2006, č. j. 57 Ca 7/2006 – 18,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Městského úřadu v Tišnově ze dne 9. 9. 2005, č. j. 7650/ODI-178/05, byl žalobce uznán vinným za spáchání přestupku podle § 30 odst. 1 písm. i) bod 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, a dále porušením ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb. a byla mu uložena pokuta ve výši 10 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu 16-ti měsíců od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Uvedeného přestupku se měl žalobce dopustit tím, že dne 9. 4. 2005 při řízení motorového vozidla, tj. činnosti, při které by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí, nebo poškodit majetek, se odmítl podrobit dechové zkoušce. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání. Rozhodnutím žalovaného Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru dopravy, ze dne 7. 12. 2005, č. j. JMK41643/2005OD Mc, bylo odvolání žalobce podle § 60 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále též jen „správní řád“) zamítnuto jako opožděné. Žalovaný vycházel z toho, že podle fikce doručení uvedené v § 24 odst. 2 správního řádu, bylo zástupci žalobce rozhodnutí správního orgánu I. stupně doručeno dne 19. 9. 2005. Patnáctidenní lhůta k podání odvolání uplynula dne 4. 10. 2005 a napadené rozhodnutí nabylo právní moci dne 5. 10. 2005. Odvolání žalobce bylo podáno až po uplynutí zákonem stanovené lhůty, a to dne 7. 10. 2005. Žalovaný se pak dále přes uvedený závěr

o opožděnosti odvolání zabýval věci meritorně a konstatoval, že skutečnosti uvedené v opožděném odvolání neodůvodňují ani změnu nebo zrušení rozhodnutí v mimoodvolacím řízení.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, v níž namítal, že žalovaný v průběhu dokazování pro své rozhodnutí zjistil nedostatečně rozhodné skutečnosti. Dovolával se především toho, že osobní vozidlo neřídil, s tím, že jej řídila jeho žena, M. D. Namítal dále, že svědky, jejichž výpovědi navrhl k prokázání svých tvrzení, správní orgán odmítl vyslechnout z procesních důvodů. Navrhoval, aby obě rozhodnutí správních orgánů byla zrušena, neboť mu nebyla poskytnuta možnost ochrany jeho práv.

Krajský soud v Brně usnesením ze dne 25. 4. 2006, č. j. 57 Ca 7/2006 – 18, žalobu odmítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Ve svém rozhodnutí vycházel z toho, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno 7. 12. 2005 a nabylo právní moci dne 12. 12. 2005. Dále soud uvedl, že ze žaloby vyplývá, že byla zaslána Městskému úřadu v Tišnově, kam došla dne 10. 2. 2006. Městský úřad v Tišnově žalobu zaslal Krajskému soudu v Brně, přičemž z podacího razítka bylo zjištěno, že žaloba byla Městským úřadem v Tišnově podána na poštu dne 14. 2. 2006. Soud dospěl k závěru, že v zákonem stanovené dvouměsíční lhůtě nebyla žaloba podána ani u žalovaného ani u Krajského soudu v Brně. Uvedl, že počátek dvouměsíční lhůty k podání žaloby nastal dne 13. 12. 2005 a její běh skončil v pondělí dne 13. 2. 2006. Jestliže byla žaloba k soudu podána až dne 14. 2. 2006, byla podána opožděně. Soud proto žalobu usnesením podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítl.

Proti tomuto usnesení podal včas kasační stížnost žalobce (dále též jen „stěžovatel“). Namítal, že krajský soud nevzal v úvahu, že žaloba byla podána u žalovaného I., tj. u Městského úřadu v Tišnově, a to osobně na podatelnu tohoto orgánu, nikoliv, jak se uvádí v napadeném usnesení, že byla Městskému úřadu v Tišnově zaslána. Stěžovatel dále uvedl, že tak bylo učiněno proto, že prvoinstanční orgán rozhodl ve věci, zatímco orgán odvolací rozhodl procesně podle § 60 správního řádu. Podle názoru stěžovatele jeho postup koresponduje i se zněním občanského soudního řádu, kdy odvolání je obdobně jako kasační stížnost podávána u prvoinstančního orgánu. Dále zdůraznil, že pracovník advokátní kanceláře jel osobně do Tišnova dne 10. 2. 2006, ačkoliv kdyby podal podání v Brně, bylo by to nepochybně levnější a snažší. Podle názoru stěžovatele by měla být procesní pravidla stejná, přičemž pokud to není zcela jasně v soudním řádu správním uvedeno, platí zásada přiměřenosti o. s. ř.

Stěžovatel dále namítal, že krajský soud nedodržel postup uvedený v ustanovení § 74 s. ř. s., neboť žalobci nezaslal vyjádření žalovaného a není ani zřejmé, zda žalovanému byla zaslána žaloba. V další části kasační stížnosti stěžovatel brojil proti postupu správního orgánu a konstatoval, že předcházející soudní a správní řízení bylo postiženo procesními vadami, v jejichž důsledku došlo k nesprávnému posouzení právní otázky soudem. Podle jeho názoru byla skutková podstata a stav jiný, než jak je popisován ve spisech, zejména postup prvoinstančního orgánu porušoval zákonnost. Dovožoval, že byl na svých právech zkrácen oběma správními orgány. Navrhoval, aby Nejvyšší správní soud nařídil jednání a vyslechl svědky, které v kasační stížnosti označil. Navrhoval, aby Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Dále žádal, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek ve vztahu k výkonu rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti se obsáhle vyjadřoval k námitkám stěžovatele a dospěl k závěru, že nejsou důvodné. Uvedl, že i v případě, že by žaloba byla podána včas, byl by rozsah přezkumu rozhodnutí správního orgánu omezen tím, že jím bylo odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně jako opožděné zamítnuto. Soud by tedy nebyl ani v tomto případě oprávněn přezkoumávat meritum věci. V této souvislosti poukázal na to, že stěžovatel v žalobě ani důvod zamítnutí odvolání – jeho opožděnost – nezpochybňoval. Rovněž v kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že smyslem žaloby nebylo napadání práce druhoinstančního orgánu. Správní orgán proto navrhl, aby kasační stížnost byla zamítnuta. Vzhledem k tomu, že jak žaloba, tak i kasační stížnost byly nedůvodné, nesouhlasil žalovaný s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti. Přiznání odkladného účinku by podle žalovaného bylo za této situace v rozporu s veřejným zájmem. Stěžovatel ani neuvedl, v čem spatřuje nenahraditelnou újmu, která by mu výkonem rozhodnutí vznikla.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení krajského soudu z hledisek uvedených v ustanovení § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody uvedenými v kasační stížnosti. Po přezkoumání věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Byť stěžovatel v kasační stížnosti výslovně neoznačil důvody podle § 103 s. ř. s., z jejího obsahu vyplývá, že stěžovatel uplatňuje zřejmě důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Podle § 103 odst. 1 lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené a) nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, d) nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Taková pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném usnesení krajského soudu neshledal.

Předně je třeba konstatovat, že Nejvyšší správní soud je v dané věci oprávněn přezkoumat pouze postup krajského soudu, který vyústil ve vydání usnesení, jímž byla žaloba stěžovatele odmítnuta pro opožděnost. V tomto směru je třeba vycházet z platné právní úpravy zakotvené v zákoně č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, který nabyl účinnosti dne 1. 1. 2003. Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. lze žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Lhůta je zachována, byla-li žaloba ve lhůtě podána u správního orgánu, proti jehož rozhodnutí směřuje. Podle ustanovení § 7 odst. 2 s. ř. s. nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v posledním stupni, nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany.

Podle § 40 odst. 1 s. ř. s., lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek. To neplatí o lhůtách stanovených podle hodin. Podle odstavce 2 téhož ustanovení lhůta určená podle týdnů, měsíců nebo roků končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Není-li takový den v měsíci, končí lhůta uplynutím posledního dne tohoto měsíce. Podle ustanovení § 40 odst. 4 s. ř. s. je lhůta zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu, nebo jemu zasláno

prostřednictvím držitele poštovní licence, popř. zvláštní poštovní licence a nebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit, nestanoví-li tento zákon jinak.

Z citace z výše uvedených ustanovení zcela jednoznačně plyne, že za žalovaného zákon pro přezkumné soudní řízení výslovně označuje ten správní orgán, který ve věci vydal rozhodnutí v posledním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se domáhá ochrany. Je tedy nepochybné, že žalovaným v posuzované věci byl Krajský úřad Jihomoravského kraje, který rozhodnutím ze dne 7. 12. 2005 rozhodl o odvolání stěžovatele. Na tomto závěru nemůže ničeho měnit ani skutečnost, že rozhodnutím žalovaného bylo odvolání zamítnuto podle § 60 správního řádu jako opožděné. Podle dosavadní judikatury je takové rozhodnutí předmětem přezkumného soudního řízení, je tedy způsobilé přezkumu (není z přezkumu soudu vyloučeno), avšak rozsah přezkumné pravomoci soudu je omezen v tom směru, že soud může posuzovat pouze otázku, zda bylo skutečně odvolání podáno opožděně, či nikoliv. Nelze souhlasit s názorem stěžovatele, který za žalovaného považoval též Městský úřad v Tišnově a to proto, že ve věci rozhodoval meritorně. Pokud by totiž stěžovatel napadl pouze rozhodnutí správního orgánu I. stupně, aniž by využil řádného opravného prostředku, je-li přípuštěn, bylo by takové rozhodnutí vyloučeno z přezkoumání soudem (II. ÚS 407/97, rozsudek VS Praha 6 A 19/97, rozsudek NSS 2 Azs 98/2004). Nutno tedy uzavřít, že žalovaným byl v dané věci Krajský úřad Jihomoravského kraje, kterého ostatně stěžovatel za žalovaného (kromě správního orgánu I. stupně) označil. Je-li tedy v ustanovení § 72 odst. 1 větě 2 uvedeno, že lhůta k podání žaloby je zachována, byla-li žaloba ve lhůtě podána u správního orgánu, proti jehož rozhodnutí směřuje, pak ve spojení s § 7 odst. 2 s. ř. s., bylo třeba v této konkrétní věci zkoumat, zda žaloba byla podána včas u soudu nebo u žalovaného, tj. u Krajského úřadu Jihomoravského kraje.

V této souvislosti z obsahu správního spisu plyne, že u jednání Městského úřadu v Tišnově dne 29. 7. 2005 zmocnil stěžovatel M. D. pana P. D., bytem T., J. 922, k tomu, aby ho v řízení o přestupku zastupoval. Tomuto zástupci bylo doručováno rozhodnutí žalovaného na adresu T., J. 922, do vlastních rukou, přičemž zásilka byla uložena dne 9. 12. 2005.

Podle § 24 odst. 2 správního řádu v jeho znění do 31. 12. 2005, nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastížen, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, doručovatel uloží písemnost v místně příslušné provozovně držitele poštovní licence nebo u obecního úřadu a adresáta o tom vhodným způsobem vyrozumí. Nevyzvedne-li si adresát písemnost do tří dnů od uložení, poslední den této lhůty se považuje za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

V daném případě se považovala zásilka obsahující rozhodnutí žalovaného za doručenou v pondělí dne 12. 12. 2005. Na uvedeném závěru nemůže ničeho měnit ani skutečnost, že zástupce stěžovatele si zásilku převzal až 23. 12. 2005, neboť nebyly zpochybněny skutečnosti zakládající fikci doručení podle § 24 odst. 2 správního řádu.

Lhůta k podání žaloby tedy počala běžet ve smyslu § 40 odst. 1 s. ř. s. dnem 13. 12. 2005, a skončila podle § 40 odst. 2 s. ř. s. v pondělí dne 13. 2. 2006. K tomu, aby tato lhůta byla zachována, bylo třeba, aby podání bylo nejpozději dne 13. 2. 2006 předáno soudu, nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, nebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit. K zachování lhůty by postačovalo dále to, aby byla žaloba nejpozději dne 13. 2. 2006 podána u žalovaného.

Z obsahu žaloby vyplývá, a stěžovatel to ani nezpochybňuje, že žaloba byla podána osobně u Městského úřadu v Tišnově dne 10. 2. 2006, tedy v době běhu lhůty pro podání žaloby. Takto podanou žalobu, tedy žalobu podanou u nepříslušného orgánu, by bylo možno považovat za včasnou jen tehdy, pokud by byla nejpozději dne 13. 2. 2006 podána na poštu. Tak tomu však nebylo, neboť Městský úřad v Tišnově podal žalobu na poštu dne 14. 2. 2006 a žaloba došla Krajskému soudu v Brně dne 15. 2. 2006.

Z výše uvedeného tedy zcela jednoznačně plyne, že žaloba byla podána opožděně, a krajský soud postupoval správně, pokud ji podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. usnesením odmítl. Se zřetelem k tomuto závěru pak nutno konstatovat, že ani Nejvyšší správní soud se nemůže zabývat námitkami směřujícími proti posouzení merita věci, případně nařizovat jednání a vyslyšet navrhované svědky, neboť opožděnost žaloby takový postup neumožňuje.

Pro úplnost však Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatel se mýlí, pokud se domnívá, že pro postup při podávání žaloby lze analogicky použít postup uvedený v části čtvrté občanského soudního řádu, tedy postup při podání odvolání proti rozhodnutí soudu první instance. Je sice pravda, že ustanovení § 64 s. ř. s. umožňuje přiměřené použití ustanovení občanského soudního řádu, ale výslovně uvádí, že lze přiměřeně použít pouze ustanovení první a třetí části občanského soudního řádu, zatímco odvolání (§ 201 o. s. ř. a následující) je upraveno v části čtvrté občanského soudního řádu, kterou tedy použít v žádném případě pro řízení před správními soudy nelze. Ostatně postup při podávání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu nelze ani v nejmenším s postupem při podávání odvolání podle části čtvrté o. s. ř. srovnávat, a proto je také v zákoně č. 150/2002 Sb. podrobně upraven.

Skutečnost, že žaloba byla podána opožděně, pak nelze vytýkat ani Městskému úřadu v Tišnově, neboť tento orgán není orgánem, který je držitelem poštovní nebo zvláštní poštovní licence, ani orgánem, který má povinnost podání doručit ve smyslu § 40 s. ř. s.

Ze všech výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel požádal v kasační stížnosti o přiznání odkladného účinku. Vzhledem k tomu, že ve věci bylo rozhodnuto neprodleně, po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, nebylo nutné samostatně o odkladném účinku kasační stížnosti rozhodovat.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu, neboť stěžovatel nebyl s kasační stížností úspěšný, a správní orgán, tedy žalovaný náklady řízení o kasační stížnosti neuplatňoval (§ 60, §120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. září 2006

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu